

ÈTICA I INFLUÈNCIA: REGISTRES PÚBLICS I CODIS DE CONDUCTA APLICATS ALS GRUPS DE PRESSIÓ

RESUM. La complexitat social i econòmica de les democràcies representatives contemporànies, caracteritzades per la pluralitat d'actors i estàndards axiològics, comporta el repte d'articular estratègies destinades a regular la conducta dels grups de pressió que, mitjançant la influència i l'acció de lobby, dirigeixen les seues legítimes aspiracions i interessos als decisors públics. La necessitat de concedir transparència i integritat a les relacions entaulades entre l'àmbit institucional públic i la societat civil, els sectors econòmics i empresarials, no sols implica una actualització normativa en la lluita contra la corrupció, sinó una complementària articulació jurídica destinada a fomentar bones pràctiques, preventives i deontològicament solvents. En aquest sentit, s'han considerat dos mecanismes reguladors complementaris: els codis de conducta, d'una part, i els registres de grups de pressió, d'una altra. El treball analitza aquesta tendència contemporània, enumerant, succintament, alguns dels més rellevants aspectes que cal considerar en l'eventual adopció de mesures normatives, segons l'exposat anteriorment.

PARAULES CLAU: Influència, conducta, ètica, deontologia, lobby, registres i codis.

1. Introducció

Al llarg de les últimes dècades s'ha prestat una significativa i creixent atenció, tant des d'una aproximació acadèmica com política i professional, al paper de l'ètica pública en la regulació de la conducta dels càrrecs polítics (electes) i empleats públics (funcionaris, directius, laborals o eventuais i de confiança). Aquesta consideració, basada en la importància de la probitat en l'acompliment de responsabilitats públiques, s'ha projectat també sobre el comportament dels grups de pressió davant de les institucions i administracions públiques (d'ara en avant, AP), i ha generat propostes i reflexions, no sols en la dimensió teòrica i conceptual, sinó també en l'àmbit pràctic, la qual cosa ha derivat en l'elaboració de registres públics i codis de conducta aplicats als professionals de la influència.

Aquest treball té com a propòsit analitzar les tendències a l'empara de les quals s'han adoptat les més recents mesures en l'àmbit de la regulació del comportament dels grups de pressió en la seua labor d'influència davant i en les administracions públiques. S'enumeren, per a això, els principals aspectes que, en vista dels reptes i perspectives de futur, caldria

considerar en nom de l'enfortiment institucional d'aquelles estratègies dirigides a fomentar la integritat en les labors de la influència.

2. Influència i democràcia

La preocupació per les possibles controvèrsies derivades de la influència en el seu acompliment davant de les AP es deriva de l'eventual manca de suficients mecanismes de control que garantisquen uns mínims estàndards d'honestedat i transparència requerida en les accions vinculades a l'exercici del lobby. De fet, des de la perspectiva de la comunicació, algunes investigacions han posat de manifest la consideració negativa i la connotació pejorativa, en definitiva, atorgada al concepte lobby, i s'ha preferit denominar-lo com a labors lligades a "public affairs" o relacions institucionals (Estudi de Comunicació, 2013). El lobby s'ha considerat, en aquest sentit, "no és clar de què, però sospitós al cap i a la fi" (Aller, 2011), ja que la veu té "ressons d'ingerència en les decisions de les esferes executives del sistema polític, ja que s'entén que es procura el benefici particular dels grups que poden pagar aquests serveis, mitjançant l'assoliment de la comprensió dels seus problemes per part dels legisladors, alguna cosa, que en la seua filosofia inicial, sona com a just" (Caldevila i Xifra, 2013).

Si bé, davant d'aquesta consideració despectiva, "el lobby afig veus i punts de vista al debat polític, de manera que enriqueix el coneixement dels qui han de legislar i lluita contra la partitocràcia" (Aller, 2011), resultant en "l'esforç especialitzat de relacions públiques destinat a crear i mantenir relacions amb la comunitat i governamentals" (Cutlip, Center i Broom, 2006). Segons Transparència Internacional (d'ara en avant, TU): "el lobby és tota comunicació directa o indirecta amb responsables polítics o representants públics a fi d'influenciar la presa de decisions públiques, en nom d'un grup organitzat" (TU, 2015).

La influència dels grups de pressió en el procés legislatiu o en l'adopció de decisions associades a les polítiques públiques, fins i tot sent reconeguda com una legítima aspiració i dret dels diferents actors socials i econòmics en un marc del pluralisme i la lliure audiència davant dels decisors públics, no està exempta d'unes certes àrees de suspicàcia provocades per la falta de transparència o d'igualtat d'oportunitats en l'accés als recursos del poder. D'acord amb Morata, la "influència consistirà a incloure o excloure algun tema de l'agenda pública, aconseguir avantatges davant d'altres grups, etc." (Morata, 1995). Es genera, en qualsevol cas, una preocupació sobre la asimetria de possibilitats i recursos per a l'exercici de la influència pública en el marc de les democràcies contemporànies en què sublimen les democràcies representatives (Dahl, 1961), un dels valors superiors de les quals ve donat pel

pluralisme polític, la participació i el dret de petició, possibles aquests mitjançant l'imperatiu que recau sobre els poders públics perquè aquests, com proclama, a tall d'exemple, l'article 9.2 de la Constitució Espanyola (d'ara en avant, CE), remoguen "els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud (les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguen reals i efectives) i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social" (art. 9.2 CE).

Per això, la regulació de les pautes de conducta que han de seguir els professionals de la influència resulta una àrea i una tasca considerada ineludible per a garantir un entorn lliure d'eventuals sospites sobre la capacitat privilegiada d'uns certs actors per a accedir a les AP i influenciar-les en els seus processos democràtics. Cal, si bé, contextualitzar la labor del lobby, i en consegüent, la funció i articulació institucional que desenvolupa, en funció del tipus de sistema polític i de partits polítics, valorant la diferència entre els models de preeminència dels partits polítics (per mitjà de la disciplina), propis del parlamentarisme continental europeu, davant de la variabilitat consubstancial als sistemes de partits propis dels sistemes polítics anglosaxons, especialment el presidencialista dels EUA d'Amèrica del Nord, en el qual es va aprovar, en 1995, la llei reguladora dels grups de pressió, caracteritzats per la llibertat de cada congressista, i que es consideren "vertaders inventors del terme (lobby) i el seu contingut" (Caldevilla i Xifra, 2013). D'acord amb Morata: "no és el mateix el lobbisme anglosaxó, basat en una llarga tradició i dotat fins i tot de legitimitat política, que el llatí, en fase emergent i envoltat encara de connotacions negatives, com en el cas espanyol" (Morata, 1995).

La complexitat social i política pròpia de les actuals societats, en les quals el paradigma de la governança implica la necessària i equilibrada coordinació policèntrica de nombrosos actors públics i privats, deriva en una dependència mútua de diferents agents amb diferent grau de capacitat en la labor d'influència sobre el procés públic d'adopció de decisions (Jachtenfuchs, 1997). Les cauteles apareixen en el moment en què, davant de l'absència d'una adequada articulació de "checks and balances" que equilibren la pressió i influència d'uns certs actors privats sobre les AP, es puga produir una consolidació d'una sort de praxi política dominada per agents i discursos que, de manera gradual, desplacen el locus decisonal cap a esferes i espais aliens a la institucionalitat democràtica, posant en risc el control (tant vertical com horitzontal) que vincule la responsabilitat dels decisors públics. D'aquesta manera, vindria a instaurar-se, en lloc d'un reconeixement del pluralisme en el marc de l'arquitectura democràtica, el que Maniglio ve a denominar una sort d'ethos del techno-corporatiu europeu, imposant-se, des de la perspectiva d'una determinada manera

de diagnosticar i solucionar els problemes econòmics, un conjunt de reformes estructurals i a llarg termini, conforme a la lògica de la consolidació desenvolupista social (Maniglio, 2015).

L'acumulació de successius esdeveniments de corrupció lligats a la intenció d'uns certs grups de pressió, generalment de caràcter econòmic, per a obtenir licitacions, subvencions o posicions privilegiades en processos públics, mitjançant l'exercici i la materialització d'uns certs actes d'influència il·lícita, ha centrat l'atenció en la necessitat d'aportar regles dirigides a dotar de transparència les accions de pressió. No obstant això, la inspiració o legitimació sobre la qual es fonamenten les regulacions de conducta i els registres de grups de pressió, no sols resideix en l'orientació negativa (dirigida a evitar el delictes, frau o escenari il·lícit), sinó a fomentar, en termes positius:

1. Un major grau de coneixement sobre les relacions entre el poder públic o polític d'una part, i els sectors econòmics i de la societat civil d'una altra;

2. Activar i consolidar pràctiques d'honestedat en el procés legislatiu, aconseguint, en definitiva, unes quotes de confiança entre la ciutadania i les AP per la via de dissipar qualsevol ombra de dubte o sospita sobre la capacitat d'uns certs poders privats per a determinar les polítiques públiques, no en benefici de la comunitat i de la societat en general, sinó a favor, exclouent i exclusiu, de determinats grups o sectors.

D'aquesta manera, en l'àmbit de la Unió Europea (UE), i a tall d'exemple, la falta de transparència en l'àmbit de la regulació dels grups de pressió s'ha considerat un factor agreujant del ja recurrent i preocupant dèficit democràtic de les institucions comunitàries europees (Chari, R. i O'Donovan, 2011). I és que l'absència de mecanismes institucionals i formals que canalitzen la comunicació entre els càrrecs públics (preferentment electes, de naturalesa política, però també directius i funcionaris) i els grups de pressió no pot ser obstacle per a promoure, com assenyala l'informe *Lobbisme in Europe* (Transparència Internacional, 2015) "un lobby ètic i transparent i evitar les influències indegudes" (TU, 2015). Ara bé, la lluita contra la corrupció no s'esgota ni consisteix, exclusivament, en l'adopció de mesures legislatives i de caràcter regulador per la via de l'ordenament jurídic o el control judicial, sinó que tot això s'ha de complementar amb estratègies pedagògiques, exemplaritzants i acadèmiques. En suma, atorgar publicitat a la labor dels grups de pressió

constitueix una condició, encara que no suficient, sí necessària i preliminar. D'acord amb Caldevilla i Xifra: “com a ciutadans, hem d'exigir que se'ns informe sobre qui, què és el que fan i per a qui. La democràcia està en joc” (Caldevilla i Xifra, 2015).

Resulta obvi que la línia o membrana de separació entre el decisor públic (v. gr., el parlamentari) i el sector privat (v. gr., el lobby professional o corporació privada i empresarial) no resulta tan nítida com caldria esperar en un esquema basat en l'al·legació, única i exclusiva, de l'interès general o col·lectiu, per part del càrrec polític, com a motivació a l'hora d'adoptar les seues decisions. Simultàniament, la consolidació d'un entorn que impacta sobre el sistema polític en el seu conjunt, caracteritzat per la pluralitat d'actors, el context de globalització i la dependència econòmica internacional, juntament amb la creixent especialització tècnica de les polítiques públiques, deriva en el reconeixement de l'audiència i la participació de la societat civil i dels actors privats en la translació dels seus legítims interessos que, fins i tot mancants d'una visió de conjunt (presumida al parlamentari) i centrades estrictament en la seua àrea d'interès, disposa de drets i mitjans per a l'exercici de la influència.

La regulació del comportament dels grups de pressió constitueix un fenomen recent sobre el qual encara es formulen propostes d'acció pública, sense que existisquen una consolidació i una tradició afermada, quedant fins i tot al marge d'aquells escenaris institucionals en els quals s'han anat adoptant successives reglamentacions relatives a la gestió de la integritat, el bon govern i l'ètica pública o la transparència. En aquest sentit, la recentment aprovada Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, evadeix i consolida la llacuna reguladora i normativa en matèria de regulació de grups de pressió, que afecta l'ordenament jurídic i parlamentari espanyol, al marge de certs i limitats casos en l'àmbit autonòmic, com ara el català o el basc.

D'altra banda, en l'àmbit administratiu, les normatives destinades a la regulació dels principis de conducta dels grups de pressió vindrien a completar i complementar el compendi normatiu destinat, per mitjà de les jurisdiccions constitucionals (v. gr., articles 23, 103 i 105 de la Constitució Espanyola [CE]) i administratives (v. gr., Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú), a garantir el que l'article 41.1 de la Carta dels Drets Fonamentals de la UE determina com al dret al fet que l'entramat institucional tracte els assumptes de la ciutadania amb “imparcialitat i equitativament i dins d'un termini raonable” (art. 41.1 Carta dels Drets Fonamentals).

La regulació dels grups de pressió davant de les AP contempla dos pilars essencials: els codis de conducta i els registres. Tals dimensions són coadjuvants l'una de l'altra, i convé que estiguen incardinades en una legislació específica l'abast de la qual s'estenga al conjunt de les AP i als organismes o agències que s'hi adscriuen. D'aquesta manera, s'evitaria la fragmentació i l'heterogeneïtat de diferents codis o normatives adoptades per diferents organismes o unitats, tant en el si d'una mateixa d'aquestes a causa de:

1. El caràcter voluntarista de tals disposicions;

2. La dispersió normativa;

3. En conseqüència, l'aparició d'eventuals contradiccions davant de la falta de coherència i integració jurídica.

La relació entre les organitzacions socials o empresarials de la societat civil amb les AP i els governs (sigui quina sigui l'escala territorial), per mitjà de l'acció de lobby o influència, posa sobre la taula la necessitat de procedir reflexivament en primer lloc, i d'actuar en segon lloc, per a dilucidar la idoneïtat i oportunitat d'establir algun tipus de regulació a aquest efecte, i més concretament, quins serien els termes d'aquesta articulació normativa. Les democràcies representatives amb arquitectures corporatives reconeixen, fins i tot en l'àmbit constitucional, el paper que, com a interlocutors, exerceixen uns certs actors de la societat civil amb transcendència socioeconòmica, com els sindicats o les organitzacions patronals de caràcter empresarial. Si bé, no sempre totes les relacions es canalitzen i vehiculen conforme a tals vies institucionalitzades o formals, màximament en un escenari caracteritzat per l'increment dels processos d'externalització i privatització de serveis públics, així com la proliferació de contractacions públiques, en un context caracteritzat per la cada vegada més difuminada línia de separació entre el públic i el privat. Tot això provoca l'emergència de circumstàncies que no han de ser ignorades i que, per contra, requereixen una consideració reforçada en termes de regulació i canalització.

D'aquesta manera, juntament amb les normatives i regulacions legislatives sobre funció pública, alts càrrecs de les AP, transparència, ètica pública i bon govern, han d'articular-se,

sempre des d'una perspectiva integrada i holística, normatives destinades a regular la conducta i el registre dels grups de pressió, sense contradiccions entre si, i amb un disseny coherent del conjunt normatiu i institucional. D'aquesta manera, els alts càrrecs i empleats públics (laborals o funcionaris) que, en el si de les AP, puguen estar vinculats amb l'adopció de decisions en les quals convergeix la implicació de grups de pressió i agents socioeconòmics, haurien de declarar, per exemple, i com a mínim, el seu règim d'activitats professionals, a l'efecte de dilucidar la seua compatibilitat amb el procés de decisions, així com de béns i possibles dedicacions professionals en l'àmbit privat.

3. Tendències reguladores i propostes

Tal com assenyalen Pascual i De Uribe-Salazar, "l'activitat dels grups de pressió sempre haurà de desenvolupar-se dins de criteris ètics, responsables, professionals i ajustats a les lleis i normatives en vigor" (Pascual i De Uribe-Salazar, 2016). Les regulacions relatives als grups de pressió es refereixen, en aquest sentit: "to the idea that political systems have established rules which lobby groups must follow when trying to influence government officials and public policy outputs" (Chari, Hogan i Murphy, 2010). En el present apartat es desglossen, en dos epígrafs clarament diferenciats, alguns aspectes clau que han caracteritzat la regulació de l'activitat exercida pels grups de pressió, en dues dimensions complementàries; a saber:

- Els codis de conducta;

- Els registres de grups de pressió.

3.1. Els codis de conducta

Els codis de conducta delineen els contorns deontològics en el marc dels quals hauran d'exercir les seues funcions professionals els grups de pressió davant de les institucions i AP en les quals es personen com a parts interessades a l'hora d'influenciar sobre el decisor. Tals codis beuen dels catàlegs en què s'expliciten els principis ètics d'actuació i la seua concreció a l'hora d'enumerar algunes indicacions, directrius o orientacions sobre com hauria d'articular-se l'executòria dels grups de pressió, en termes d'integritat i

transparència.

Tals principis han de ser observats en l'exercici de la influència a fi de dissipar qualsevol sospita o dubte sobre la netedat del procés de decisions, de manera que es genere una actuació lliure de suspicàcies quant al tràfic d'influències i favors, així com a l'ús d'informació privilegiada. Així, l'actuació dels grups de pressió es concreta en un compromís deontològic l'assumpció del qual per part de qui exercirà la influència condiona, amb caràcter obligatori, la mateixa tasca d'influència i l'accés als responsables de la institució pública. D'aquesta manera, el principi de moralitat administrativa permet, no sols actuar conforme a la llei, sinó obrar de tal manera que es dissipe qualsevol ombra de dubte o sospita sobre l'honestedat executada.

L'exercici de la influència resulta especialment susceptible de regulació en aquells àmbits que poden donar lloc a una limitació en l'accés a la informació per la naturalesa de les qüestions abordades, i que podrien entrar en els límits que, per al cas espanyol, a tall d'exemple, marca la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Al llarg de l'última dècada, han proliferat diferents normatives que han afectat, amb caràcter transversal i multinivell, el conjunt dels diferents nivells de govern i administració, i l'abast de les quals ha afectat, distintament, empleats públics i alts càrrecs públics electes o polítics. En l'actualitat, no obstant això, a la tasca d'avaluar el grau d'èxit que tals codis han tingut després d'implementar-los, s'afeg la comesa d'estendre l'aplicació d'un cert conjunt de principis deontològics i de conducta al comportament dels grups de pressió en la seua labor d'influència.

La missió dels codis de conducta aplicats al comportament dels grups de pressió té com a propòsit, no sols evitar actuacions inapropiades que puguen vulnerar unes mínimes condicions de legalitat i transparència, sinó que pretenen motivar la consolidació de bones pràctiques que fomenten i promoguen, en un sentit positiu i constructiu, les condicions atribuïdes, degudament, a l'exercici de pressió i influència.

La transparència permet conèixer, no sols qui és el llobbista que es persona en cada procés de decisions i quina influència ha pogut arribar a exercir en funció dels seus interessos particulars (sobre la base dels registres de grups de pressió), sinó, també, dilucidar el possible grau de relació prèvia que haja pogut existir entre el llobbista i el càrrec públic responsable de les decisions, a fi d'esclarir qualsevol conflicte d'interès o la filtració d'informació classificada o privilegiada.

De la mateixa manera, la transparència permetria dissipar qualsevol escenari que possibilitara l'exercici d'una indeguda pressió per part dels grups de pressió sobre els càrrecs públics, mitjançant pràctiques intimidatòries, invasives o lesives (tant en l'àmbit institucional com en el personal dels càrrecs públics), de manera que situaria la seua actuació en els contorns o al marge de la legalitat, per mitjà d'una extralimitació fora dels marcs de la legítima influència i la publicitat de les eventuais trobades que es concertaren, de manera que "la formació de grups és un fet comú en qualsevol mena de societat com a manifestació de la pluralitat d'interessos i, per això, dels conflictes que generen les relacions socials" (Morata, 1995).

Finalment, alguns de tals codis, quant al seu seguiment, avaluació i eventual actualització, han comptat amb un comitè d'ètica pública, independent i al marge de les pressions governamentals, a fi de garantir el seu efectiu i real compliment.

3.2. Els registres de grups de pressió o grups d'interès – pressió

Els registres de grups de pressió permeten disposar d'un llistat públic que, en vista de la transparència i en aplicació d'aquesta, atorgue testimoniatge de les entitats professionals dedicades a la influència. Segons TU, els principis que han de regir en l'elaboració d'un registre de grups de pressió han de ser els següents: transparència (restituir el públic en la presa de decisions), integritat (promoure el lobby ètic) i igualtat d'accés (TU, 2015). Conforme a Caldevilla i Xifra: "legalitzar i fer visible el lobby el va transformar, de fosca lampisteria política, a labor pròpia d'empreses responsables amb l'ètica de les seues accions, localitzables davant de la justícia i sensibles els judicis paral·lels en premsa" (Caldevilla i Xifra, 2013).

El caràcter voluntari posa en qüestió, en unes certes ocasions, la consecució dels objectius que el mateix registre persegueix, i en minva la vigència. S'ha discutit sobre el caràcter voluntari o obligatori que hauria de tenir el fet d'estar inscrit en un registre de grups d'interès o grups de pressió com a condicionant per a participar en processos d'influència davant dels càrrecs públics. En aquest sentit, el caràcter voluntari de la inscripció (això és, la no-necessitat d'estar inscrit per a exercir la influència) s'ha qualificat d'una mesura sense capacitat per a fer efecte, davant de la palesa incapacitat dissuasiva que la falta de sancions connectada a la voluntarietat implicaria per a no incentivar el registre. La falta d'aquesta obligatorietat ha sigut un element criticat en el cas de registres com ara el de la UE, en el

qual és possible evitar fer referència i constància d'algunes de les dades requerides, sense la imposició de cap sanció.

Juntament amb la labor d'influència, els grups de pressió poden aportar informació altament especialitzada de caràcter tècnic en les àrees sectorials sobre les quals vaja a actuar el legislador (Grunig i Hunt, 2003), de manera que els agents que exerceixen la influència davant de les AP poden, com assenyalen Pascual i De Uribe-Salazar (2016), contribuir positivament a "prevenir possibles situacions de crisi derivades de l'acció legislativa dels governs", des de la lògica d'un lobby proactiu o ofensiu, prenent "la iniciativa i intentar incidir durant les primeres fases de la redacció, modificació o derogació de la llei, que és quan es tenen més possibilitats d'èxit" (Pascual i De Uribe-Salazar, 2016).

Els registres de grups de pressió no sols són valuosos com a fi en si mateixos, sinó com a mitjans per a disposar d'un registre sobre els contactes que aquests han establert o tenen previst entaular amb els càrrecs públics, institucions i/o empleats sobre els qui pretenguin influenciar.

El Registre de Grups d'Interès de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) estableix una classificació de les entitats registrades segons la nomenclatura següent:

- Sector empresarial i de base associativa.
- Associacions professionals, empresarials i sindicals.
- Empreses i grups d'empreses
- Corporacions de dret públic.
- Entitats organitzadores d'actes. Mitjans de comunicació vinculats a empreses i entitats amb finalitats d'investigació.
- Sector de serveis de consultoria i assessorament.
- Consultories professionals.
- Despatxos i bufets col·lectius i societats professionals.
- Despatxos unipersonals.
- Organitzacions no governamentals.
- Fundacions i associacions.
- Plataformes i xarxes, coalicions *ad hoc*, estructures temporals i altres formes d'activitat col·lectiva, sense ànim de lucre.
- Sector científic i d'investigació.
- Grups d'anàlisi i reflexió i institucions acadèmiques o d'investigació general.
- Grups de reflexió i institucions d'investigació vinculades a partits polítics, organitzacions

empresarials i sindicals.

4. Algunes propostes a manera de conclusió

És obvi que el caràcter emergent i nou de la regulació relativa al comportament dels grups de pressió i els seus registres en les AP i institucions decisòries implica l'aparició de reptes sobre les noves regulacions que cal impulsar. El propòsit del present i últim apartat d'aquest treball pretén oferir, en vista dels diagnòstics i les anàlisis enumerats al llarg dels paràgrafs precedents, un conjunt d'orientacions o consells pràctics que permeten incorporar uns certs principis i regles bàsiques a la regulació dels registres de grups de pressió i als codis de conducta.

- El suport i rang de la normativa reguladora dels codis de conducta i registres de grups de pressió hauria de venir donat per disposicions legislatives de la major força possible (de llei, preferentment), conjuminant, d'aquesta manera, un suport parlamentari ampli i amb un esforç gradual per harmonitzar els seus continguts amb la resta de l'ordenament jurídic en matèria de transparència i bon Govern, de manera que es podrien adoptar disposicions que eviten la dispersió normativa, i refondre, si pertoca, els preceptes involucrats a aquest efecte.

- La consolidació de la tasca d'influència institucionalitzada, juntament amb la proliferació de la normativa que gradualment es va adoptant, implica la necessitat de professionalitzar la labor dels grups de pressió, amb la qual cosa, en el marc dels col·legis professionals de les relacions institucionals i dels programes de formació acadèmics, resultaria idoni donar suport al disseny de cursos (especialment de postgrau) per mitjà dels quals es done una formació integral que abaste des de continguts eminentment institucionals lligats al funcionament de les AP i els cossos legislatius, fins a les habilitats de persuasió, gestió de la influència i la comunicació política, social i institucional. Tals programes formatius serien susceptibles d'habilitar per a l'exercici professional de la tasca de lobby.

- Convé dotar de clarificació conceptual la denominació per la qual es definiran els actors subjectes a regulació. Els grups d'interès no tenen per què ser grups de pressió, i s'hauria d'aclarir l'abast de la regulació quan es tracta de valorar el paper dels *think tanks* sense

inquietuds d'influència directa sobre les institucions públiques, o les consultores, assessories, agències de comunicació i instituts universitaris. Si bé, tant els grups de pressió com els d'interès poden, sobretot els segons, disposar o constituir en si un lobby que, amb diferent grau de professionalització i institucionalització, exercisca la influència sobre les institucions i administracions públiques.

- El procediment per a la inscripció en el registre ha de resultar senzill i intuïtiu, a fi de facilitar, en la mesura del que siga possible, a l'interessat, la introducció de les dades d'interès que constituïran l'acceptació i inclusió en el llistat o registre.

- De manera coadjuvant als registres de grups de pressió i codis de conducta, convé articular sistemes d'informació legislativa en què, de manera exhaustiva i extensiva, es done compte de les fases en què es troben les diferents iniciatives legislatives en les cambres representatives, identificant, almenys:

- o Les referències legislatives que, si pertoca, hagen sigut de referència preeminent a l'hora d'elaborar els diferents textos normatius, quan es tracte de patrimoni comunitari europeu o propi d'institucions internacionals regionals, especialment les de caràcter regulador i de contingut econòmic (v. gr., FMI, OMC, OCDE).

- o Els documents professionals, els informes d'institucions i organismes públics (v. gr., dictàmens d'institucions constitucionals), les memòries acadèmiques o científiques de caràcter universitari, i qualsevol altre text públic, però especialment si és d'autoria privada, que haja format part dels informes influents en el procés legislatiu.

- Algunes dades bàsiques i ineludibles per a incloure en el registre haurien de ser les següents:

- o Dades mercantils o civils d'identificació grupal o corporativa, amb indicació del personal directiu i del representant, així com el tipus d'entitat (empresarial, consultora, jurídica, econòmica, mediàtica, etc.).

- o Finalitat general de l'entitat i propòsits específics davant de l'entitat en què sol·licita la inscripció.

o Inversió destinada a costejar, de manera específica, les tasques d'influència i lobby respecte del pressupost global de l'entitat.

| o La incorporació o declaració de tals dades ha de ser obligatòria i, en cap cas optativa, excepte declaració expressa i justificada de protecció d'alguna dada degudament motivada i ponderada conforme a la protecció o salvaguarda d'algun bé jurídic constitucionalment emparat.

- La constitució d'un organisme públic independent, capaç de monitorar el compliment dels estàndards normatius enumerats i generar bases de dades i informes periòdics, actualitzats i de fiscalització.